

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Робоча програма
для студентів спеціальності 242 "Туризм"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017**

УДК 347(07)

П68

Укладач Г. М. Брусільцева

Затверджено на засіданні кафедри туризму.

Протокол № 2 від 14.09.2016 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Правове регулювання туристичної діяльності : робоча програма П68 для студентів спеціальності 242 "Туризм" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Г. М. Брусільцева. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 59 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, практичних та семінарських занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання); критерії оцінювання знань студентів; професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціальності 242 "Туризм" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 347(07)

Вступ

У сучасних умовах туристична галузь набуває дедалі більшого значення для розвитку економіки та соціальної сфери в Україні, стрімко інтегрується у світову туристичну індустрію. Україна має всі передумови для розвитку внутрішнього та міжнародного туризму: вона є однією з найбільших держав Європи, має гарне географічне положення, сприятливий клімат, неповторний рельєф, багатий природний, історико-культурний, туристично-рекреаційний потенціал. Однак сьогодні в Україні розвиток цієї важливої галузі економіки, яка, за розрахунками фахівців, лише у вигляді податків могла б щороку приносити в державну скарбницю близько 8 млрд грн, недостатній. Причинами такого становища є складна соціально-економічна та політична ситуація в державі, часта зміна центральних органів виконавчої влади, що здійснюють управління туристичною сферою, відсутність ефективної стратегії розвитку цієї галузі як на національному, так і на регіональному рівнях, недосконалість нормативно-правової бази, яка б створювала правове поле здійснення туристичної діяльності.

Туристична сфера здійснює істотний вплив на соціальний і економічний стан держави та її регіонів. Вона не тільки залучає до виробництва туристичного продукту більшість таких галузей економіки, як: будівництво, транспорт, зв'язок, комунальне господарство, сільське господарство, легку та важку промисловість, а й стимулює їхній розвиток.

Успішний розвиток туризму в державі надає широкі можливості для забезпечення зайнятості населення за рахунок створення нових робочих місць. Завдяки туризму розвиваються місцеві об'єкти та інфраструктура, впроваджуються культурні й історичні традиції. Він сприяє покращенню збалансованості економіки, становить потужний об'єднувальний фактор щодо досягнення взаєморозуміння між різними мовними і релігійними групами, укріплення національної єдності та культурної інтеграції.

Враховуючи всі вищенаведені аргументи, можна однозначно стверджувати, що туристична галузь потребує регулювання, підтримки та пильного контролю з боку держави, особливо в умовах сучасної адміністративної реформи. Актуальними стають питання створення правового забезпечення здійснення туристичної діяльності та внесення чітких коректив у наявні нормативно-правові акти.

Навчальна дисципліна "Правове регулювання туристичної діяльності" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня "бакалавр" спеціальності 242 "Туризм" першого (бакалаврського) рівня.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3 – для денної форми; 10 – для заочної форми	Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"	Базова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 242 "Туризм"	Рік підготовки	
		4-й	5-й
		Семестр	
		7-й	9-й
		Лекції	
		22 год	24
Загальна кількість годин: 108 – для денної форми; 360 – для заочної форми	Освітній ступінь: Бакалавр	Практичні, семінарські	
		22 год	20
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: Бакалавр	Самостійна робота	
		64 год	316
		Вид контролю	
		екзамен	
		4 год	4 год

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 68,7 %;

для заочної форми навчання – 13,9 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Правове регулювання туристичної діяльності" є формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок у галузі регулювання правовідносин у сфері туризму, правильно тлумачити та застосовувати норми законодавства у галузі туризму, приймати аргументовані рішення з конкретних питань у сфері туристичних відносин.

Для досягнення мети поставлені такі **завдання**:

засвоєння основних особливостей державного регулювання та управління туристичною діяльністю;

оволодіння знаннями і навичками визначати правовий статус суб'єктів туристичної діяльності та порядок їх легалізації;

набуття знань, вмінь і навичок щодо організації безпеки та здійснення страхування туристів;

вивчення правових засад щодо оформлення туристами документів для проходження паспортного та митного контролю;

засвоєння правових норм щодо запобігання вчиненню правопорушень у процесі здійснення туристичної діяльності суб'єктами господарювання та туристів впродовж туристичної подорожі.

Об'єктом навчальної дисципліни є складові елементи правовідносин, які виникають між суб'єктами туристичної діяльності та туристами в процесі надання туристичних послуг.

Предметом навчальної дисципліни є суспільні відносини, що виникають між суб'єктами туристичної діяльності, туристами та іншими суб'єктами.

Знання з правового регулювання туристичної діяльності дозволить спеціалісту визначити роль держави у регулюванні правових відносин, що виникають між суб'єктами туристичної діяльності та туристами, оцінити рівень нормативно-правового забезпечення туристичної діяльності та застосовувати норми законодавчих актів України.

Вивчення цієї навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів. Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: "Історія туризму", "Основи туризму", "Правознавство", "Господарське право". Своєю чергою, знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: "Міжнародне право", "Державне управління туристичною діяльністю", а також виконання тренінгів, міждисциплінарних комплексних курсових робіт, бакалаврських і магістерських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять і виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять.

Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з економічною літературою та нормативно-правовими актами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний апарат, що застосовується у процесі правового регулювання туристичної діяльності;

основні інститути механізму правового регулювання туристичної діяльності;

правовий статус суб'єктів туристичних правовідносин;

порядок і сутність легалізації суб'єктів туристичної діяльності;

механізм договірних відносин у туристичній діяльності;

правові засади захисту прав учасників туристичних відносин та їхню відповідальності;

вміти:

виявляти проблеми та знаходити їхнє ефективне вирішення на основі знань системи правового регулювання туристичної діяльності;

здійснювати пошук рішень у розв'язанні юридичних питань, що виникають в практичній роботі під час оформлення договору на туристичне обслуговування;

ознайомити з правами і обов'язками туристів під час здійснення ними туристичної подорожі;

ознайомити туристів з вимогами чинного законодавства України щодо дотримання туристичних формальностей під час перетину кордону України;

оформити страховий поліс, поінформувати туриста про умови страхування, його права й обов'язки у разі настання страхового випадку;

вміння на основі здобутих знань організувати та будувати правову роботу підприємства у сфері туризму;

розробляти та реалізовувати у практичній діяльності основні договори у сфері туризму.

використовувати інформацію, яка міститься в різноманітних джерелах правового регулювання туристичної діяльності, під час вирішення конкретних питань;

правильно тлумачити та застосовувати норми національного законодавства у сфері туризму;

вирішувати проблемні завдання, складати необхідні документи та виконувати іншу роботу, пов'язану з правовими аспектами діяльності суб'єктів туристичної діяльності.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними **компетентностями**, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
ПРТД 1	Знання, вміння та навички щодо застосування загальних засад правового регулювання туристичної діяльності	Здатність формувати склад правового забезпечення туристичної галузі
		Здатність до визначення правового статусу суб'єктів туристичної діяльності
		Здатність до застосування законодавства України в процесі організації туристичної діяльності
		Здатність до застосування законодавчих актів у процесі укладання, виконання договорів у туризмі
		Здатність до визначення правових засад організації безпеки туристичних подорожей
		Здатність до визначення та грамотного використання правових норм щодо виїзного та в'їзного туризму в Україні
ПРТД 2	Знання, вміння та навички щодо регулювання окремих аспектів та видів туристичної діяльності	Здатність до визначення і грамотного використання правових норм в процесі укладання договорів страхування
		Здатність до аналізу правових засад організації деяких видів туризму
		Здатність до визначення правових засад оподаткування туристичної діяльності
		Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності
		Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності
		Здатність до визначення проблем адаптації норм національного законодавства в сфері туризму до законодавства ЄС

Структуру складових професійних компетентностей та їхнє формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в табл. А.1 додатка А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності

1.1. Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання.

Понятійний апарат у сфері туризму за законодавством України.

1.2. Концепція системи правового регулювання туризму в Україні та проблеми правореалізації.

Конституція України як правова основа розвитку туризму. Законодавство про туризм загальної дії. Спеціальне законодавство України про туризм.

1.3. Міжнародно-правові акти у сфері туризму.

Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин

2.1. Правовий статус суб'єктів туристичної діяльності.

Суб'єкти туристичних відносин: поняття, склад та правовий статус (суб'єктивні права й юридичні обов'язки: правові принципи та юридичні гарантії; законні інтереси; правосуб'єктність; юридична відповідальність).

2.2. Правовий статус органів державної влади в сфері туризму.

Органи державної влади, що здійснюють регулювання в сфері туризму (загальної та спеціальної компетенції). Суб'єкти туристичної діяльності: сутність, види, права й обов'язки. Громадські туристичні організації: правові засади створення та функціонування.

2.3. Туристи як суб'єкти туристичних правовідносин.

Суб'єктивні права, свободи та юридичні обов'язки туристів.

Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності

3.1. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності в туризмі.

Поняття та види суб'єктів підприємницької діяльності. Юридичні особи та фізичні особи – підприємці як суб'єкти підприємницької діяльності в туризмі.

3.2. Державна реєстрація суб'єктів туристичної діяльності.

Поняття та порядок проведення державної реєстрації, створення, змін та припинення суб'єктів господарювання. Підстави відмови у державній реєстрації.

3.3. Ліцензування туристичної діяльності.

Законодавство України, що встановлює вимоги до провадження туроператорської діяльності. Органи ліцензування туроператорської діяльності. Перелік документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для туроператорської діяльності. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності: кадрові вимоги; організаційні вимоги; технологічні вимоги до провадження туроператорської діяльності.

3.4. Сертифікація та стандартизація у сфері туризму.

Державна система стандартизації безпосередньо у сфері туристичної діяльності. Категоризація об'єктів туристичної інфраструктури. Правове регулювання процедури встановлення категорій готелям й іншим об'єктам, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання). Міжнародні системи класифікації готелів.

Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму

4.1. Загальні положення про договір.

Поняття договору. Функції договору. Зміст договору. Види договорів.

4.2. Правові аспекти взаємодії суб'єктів туристичної діяльності з туристами.

Правові засади укладення договорів на туристичне обслуговування, готельне обслуговування, екскурсійне обслуговування. Права й обов'язки сторін. Відповідальність за невиконання договірних зобов'язань.

4.3. Правові аспекти договірних відносин між туроператорами, турагентами та страховими компаніями.

Правові підстави укладення агентського договору, його особливості. Межі відповідальності сторін за посередницьким договором.

4.4. Договір комерційної концесії та договір франчайзингу в сфері туризму.

Поняття договору комерційної концесії. Права й обов'язки правовласника та користувача. Поняття франчайзингу.

4.5. Інші види договорів у сфері туризму за законодавством України.

Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму

5.1. Загальні положення забезпечення безпеки туризму.

Міжгалузеві програми забезпечення захисту та безпеки туристів. Види ризиків у сфері туризму: правові заходи запобігання.

5.2. Фінансові гарантії відповідальності туроператора та турагента як запобіжний захід фінансової безпеки.

5.3. Туристичні формальності: сутність і правові засади дотримання.

Право на свободу туристичних подорожей і Шенгенський простір. Захист інтересів українських туристів за межами України.

Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму

6.1. Правові засади виїзду з України, в'їзду та перебування в Україні громадян України.

Порядок здійснення права громадян України на виїзд за кордон і в'їзд в Україну, правове регулювання оформлення документів для зарубіжних поїздок.

6.2. Особливості правового регулювання виїзду дітей за кордон на відпочинок і оздоровлення.

6.3. Загальні правила в'їзду іноземців й осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України та транзитного проїзду через її територію.

Правове регулювання порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну. Правові наслідки порушення законодавства України іноземцями й особами без громадянства, а також юридичними та фізичними особами, які їх приймають чи надають їм послуги.

Змістовий модуль 2

Правове регулювання окремих аспектів і видів туристичної діяльності

Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності

7.1. Поняття страхового полісу в туризмі за законодавством України.

7.2. Правові засади укладення договору страхування в туризмі, його основні елементи.

Укладання та початок дії договору страхування, припинення дії договору страхування, недійсність договору страхування.

7.3. Основні види страхування та особливості правового регулювання в туризмі.

Обов'язкове медичне страхування туристів і страхування від нещасного випадку; страхування цивільної відповідальності туриста; страхування відповідальності суб'єкта туристичної діяльності; майнове страхування – страхування багажу туриста під час подорожі; страхування анулювання договору про туристичне обслуговування з поважних причин; асистанс, його особливості; обов'язкове страхування автоцивільної відповідальності за кордоном – "Зелена картка"; інші.

Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму

8.1. Основні види туризму за законодавством України.

8.2. Морські й річкові круїзи: поняття та види. Організація й обслуговування морських і річкових подорожей.

Правові основи здійснення морських круїзів. Договірні зобов'язання на морському транспорті. Договір морського перевезення пасажирів. Поняття договору морського круїзу. Договір морського агентування. Договір чартеру (фрахтування) суден на певний час. Договір лізингу судна. Договір морського страхування. Порядок здійснення річкових круїзів. Відповідальність організаторів круїзу.

8.3. Особливості правового регулювання сільського туризму в Україні та у світі.

Європейський досвід правового регламентування розвитку сільського туризму.

Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності

9.1. Система законодавства про оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні.

9.2. Загальнодержавні податки та збори, особливості їхнього правового регулювання в туризмі.

9.3. Місцеві податки та збори, особливості їхнього правового регулювання в туризмі.

9.4. Податкові пільги, особливості їхнього законодавчого регулювання в туризмі.

Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності

10.1. Загальні правила здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності.

10.2. Органи контролю за діяльністю суб'єктів господарювання в сфері туризму.

10.3. Види державного контролю в туризмі.

Контроль за додержанням ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності. Контроль за здійсненням туристичного супроводу. Податкові перевірки суб'єктів туристичної діяльності. Перевірки фондів соціального страхування: у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням; від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності; на випадок безробіття.

Перевірки інспекції з праці. Перевірки суб'єктів туристичної діяльності державними органами у сфері захисту прав споживачів.

Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності

11.1. Види порушень законодавства України в галузі туризму: загальні положення.

11.2. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері туризму.

Адміністративні правопорушення та відповідальність за їхнє вчинення. Цивільно-правова відповідальність: загальні положення. Забезпечення виконання зобов'язань. Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання. Дисциплінарна відповідальність у сфері туризму. Господарсько-правова відповідальність. Кримінальна відповідальність у сфері туризму.

11.3. Відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства у галузі туристичної діяльності.

Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму

12.1. Правові основи євроінтеграційних процесів України й адаптація законодавства до норм Європейського Союзу.

12.2. Гармонізація законодавства України про туризм з нормами Європейського Союзу.

12.3. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і ЄС та їхніми державами-членами. Основні напрями співпраці України з державами-членами ЄС у сфері туризму.

12.4. Інститути громадянського суспільства й євроінтеграційні процеси України: правові основи.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни та формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її змістових модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного та ґрунтовного опрацювання змістових модулів. Змістовий модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекційні	практичні	проведення підсумкового контролю	підготовка до занять		лекційні	практичні	проведення підсумкового контролю	підготовка до занять
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1										
Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності										
Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	8	2	2	–	4	28	2	1	–	25
Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин	14	2	2	–	8	32	2	2	–	28

Закінчення табл. 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності</i>	14	4	2	–	8	32	2	2	–	28
<i>Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму</i>	6	2	2	–	4	29	2	2	–	25
<i>Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму</i>	8	1	2	–	4	28	2	1	–	25
<i>Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму</i>	6	1	2	–	4	30	2	1	–	27
Разом за змістовим модулем 1	56	12	12	–	32	179	12	9	–	158
Змістовий модуль 2										
Правове регулювання окремих аспектів і видів туристичної діяльності										
<i>Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності</i>	14	2	2	–	8	29	2	2	–	25
<i>Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму</i>	8	2	2	–	4	29	2	2	–	25
<i>Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності</i>	6	1	2	–	4	29	2	2	–	25
<i>Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності</i>	4	1	1	–	2	28	2	1	–	25
<i>Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності</i>	4	2	1	–	2	29	2	2	–	25
<i>Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму</i>	8	2	2	–	4	29	2	2	–	25
Разом за змістовим модулем 2	44	10	10	–	24	173	12	11	–	150
Передекзаменаційна підготовка	4	–	–	4	–	4	–	–	4	–
<i>Екзамен</i>	4	–	–	4	–	4	–	–	4	–
Усього годин за модулем	108	22	22	8	64	360	24	20	8	316

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їхні виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з цієї навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Тема	Програмні запитання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовний модуль 1			
Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності			
<i>Тема 1.</i> Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	<i>Тема семінарського заняття</i> "Правові засади та механізм державного регулювання туристичної діяльності" 1. Поняття та цілі державного регулювання в галузі туризму. 2. Державні цільові, регіональні та інші програми розвитку туризму в Україні 3. Державна цільова соціальна програма розвитку в Україні спортивної та туристичної інфраструктури у 2011-2022 роках	1	Основна : [1; 3; 5; 33; 34; 43 – 45]. Додаткова : [49 – 53]
<i>Тема 5.</i> Туристичні формальності та безпека туризму	<i>Тема семінарського заняття</i> "Захист інтересів українських туристів за межами України" 1. Гарантування безпеки у туристичній сфері 2. Рятувальні заходи на об'єктах туристичних відвідувань. 3. Вимоги безпеки під час надання туристичних послуг з підвищеним ризиком	2	Основна : [9; 17; 21; 28]. Додаткова : [50 – 52]

1	2	3	4
Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму	<p><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Особливості порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну іноземців та осіб без громадянства"</p> <ol style="list-style-type: none"> Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Правила в'їзду в Україну для громадян іноземних держав. <p>Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію</p> <p>Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї</p>	2	<p>Основна : [7; 9; 12; 16; 24; 25].</p> <p>Додаткова : [61; 62 ; 63]</p>
Змістовний модуль 2			
Правове регулювання окремих аспектів і видів туристичної діяльності			
Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	<p><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Світовий досвід правового регламентування розвитку сільського туризму"</p> <ol style="list-style-type: none"> Дослідження поняття сільський туризм відповідно до національного та міжнародного законодавства. Національні засади регулювання сільського зеленого туризму в Україні. Правове регламентування розвитку сільського туризму в країнах ЄС 	2	<p>Основна : [3; 8; 19; 20; 29; 32; 33; 38].</p> <p>Додаткова : [63; 65; 66]</p>
Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності	<p><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Особливості оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні"</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальні принципи оподаткування туристичних послуг. Особливості обліку податку на додану вартість. Облік податку на прибуток у туристичній діяльності. 	2	<p>Основна : [7; 13].</p> <p>Додаткова : [65; 67]</p>
Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	<p><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Особливості проведення державного контролю в туризмі"</p> <ol style="list-style-type: none"> Характеристика органів, що здійснюють контроль за діяльністю в сфері туризму Контроль за додержанням ліцензійних умов провадження туристичної діяльності 	1	<p>Основна : [4; 7; 9; 10; 29; 41; 47].</p> <p>Додаткова : [49; 50; 51; 67].</p>

1	2	3	4
	3. Державний контроль суб'єктів туристичної діяльності у сфері захисту прав споживачів		
Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	<p align="center"><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Правові основи євроінтеграційних процесів України та адаптація законодавства до норм Європейського Союзу"</p> <p>1. Співпраця України та Європейського Союзу у сфері туризму: політико-правовий аспект.</p> <p>2. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС: перспективи співробітництва в туристичній сфері.</p> <p>3. Європейські тенденції в культурній політиці України.</p> <p>4. Україна і ЄС: проблеми та перспективи інтеграції</p>	2	<p>Основна : [35; 43 – 45].</p> <p>Додаткова : [57; 61 – 63]</p>

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно містить проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їхнім обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їхню перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
Змістовий модуль 1			
Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності			
<i>Тема 1.</i> Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	<i>Завдання 1.</i> Аналіз міжнародної та національної нормативно-правової бази туристичної діяльності	1	Основна : [1; 3; 5; 33; 34; 43 – 45]. Додаткова : [49 –53]
<i>Тема 2.</i> Суб'єкти туристичних відносин	<i>Завдання 2.</i> Визначення основних видів діяльності туристичного підприємства та їхнього відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"	2	Основна : [4; 14 – 16; 18; 20; 22; 25; 27; 29; 37;41]. Додаткова : [68]
<i>Тема 3.</i> Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності	<i>Завдання 3.</i> Легалізація діяльності туристичного підприємства	2	Основна: [4; 15; 16; 23; 25; 29; 47]. Додаткова : [58 – 60; 68]
<i>Тема 4.</i> Договірні відносини в сфері туризму	<i>Завдання 4.</i> Порядок укладання договорів з контрагентами та їхнє відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"	2	Основна: [4; 14; 18; 22; 26; 43]. Додаткова: [52; 62]
Змістовий модуль 2			
Правове регулювання окремих аспектів та видів туристичної діяльності			
<i>Тема 7.</i> Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності	<i>Завдання 5.</i> Укладання договорів страхування і оформлення страхових полісів	2	Основна : [4; 17; 24 ; 28 ; 29; 47]. Додаткова : [67; 68]
<i>Тема 11.</i> Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	<i>Завдання 6.</i> Вирішення практичних ситуацій з оцінювання правомірності поведінки суб'єктів туристичної діяльності, виявлення правопорушень і встановлення відповідальності	1	Основна : [4; 7; 9 ; 10 ; 12; 13; 17; 41; 47]. Додаткова : [67; 68]

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності

Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності

1. Державний реєстратор відмовив у реєстрації як суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб – 16-річному громадянину України, 28-річному громадянину Польщі та 18-річній особі без громадянства, посилаючись на те, що згідно з чинним законодавством України ці особи не мають права займатись підприємницькою діяльністю. Чи правомірні дії державного реєстратора?

2. Підготувати заяву та (частково) пакет документів, необхідних для ліцензування тур операторської діяльності керуючись чинними нормативними актами і, зокрема, ліцензійними умовами.

3. П'ять повнолітніх громадян України вирішили розпочати підприємницьку діяльність – відкрити туристичне агентство. Водночас троє з них пообіцяли зробити певні майнові внески для налагодження спільного бізнесу, а інші – змогли запропонувати лише свою працю. Яку організаційно-правову форму можна їм порекомендувати за умов відповідності таким ознакам:

відсутність законодавчих вимог до мінімального розміру статутного фонду;

участь усіх учасників у веденні справ, але при наявності виконавчого органу, який міг би контролюватися обраним учасниками ревізором;

демократичний принцип вирішення основних питань діяльності: кожен учасник має лише один голос незалежно від його майнової участі в організації;

розподіл чистого прибутку насамперед залежно від трудової участі, а потім – від майнової;

обмежений характер майнової відповідальності учасників у разі недостатності майна організації для покриття заборгованостей.

Змістовий модуль 2

Правове регулювання окремих аспектів та видів туристичної діяльності

1. Сергій і Олена Кузнєцови одразу ж після весілля вирішили поїхати на відпочинок за кордон. Вирішивши не шкодувати грошей на свій перший туристичний досвід, Сергій та Олена, порадившись з менеджером агентства, зупинили свій вибір на готелі у туристичному центрі Шарм-ель-Шейх. Оформлення документів пройшло без труднощів і, оплативши тур, молоді люди повністю зосередилися на підготовці до весілля та подальшої подорожі. Прибувши до місця відпочинку, вони побачили, що готель розташовувався майже за три десятки кілометрів від центра міста, що призвело до непередбачуваних витрат на досить дороге таксі, замість запланованого дворазового харчування туристам були запропоновані лише сніданки та пляж, заради якого і був обраний саме Єгипет, теж був на значній відстані.

Повернувшись до України, Кузнєцови пішли з претензіями до туристичного агентства, однак там виявилось, що все те, чим були не задоволені Кузнєцови, було не чим іншим, як результатом "неуважності". Однак рекламні матеріали, які були надані їм до та після поїздки, суттєво відрізнялися за своєю інформативністю. Які дії слід здійснити подружжю для того, щоб відстояти свої права?

2. Зібравшись на новорічні канікули з друзями до Австрії, молода жінка вирішила взяти з собою десятирічну доньку. В туристичній фірмі їй пояснили, що оскільки батька у дитини немає, з собою необхідно було мати довідку з паспортного столу, яка підтверджувала б цей факт. Коли жінка з дочкою проходили паспортний контроль в аеропорту, прикордонна служба відмовилася пропустити десятирічну дівчинку через кордон. Зрозуміло, що залишити дитину в аеропорту та вирушити на відпочинок жінка не ризикнула. Чому жінці с дочкою було відмовлено у виїзді з України? Які дії їй належить здійснити для того, щоб відстояти свої права?

3. Група туристів уклала договір з туристичним агентством про здійснення туристичної подорожі до Австрії. Зібравшись в аеропорту, вони дізналися, що рейс до Відню скасовано. Зв'язавшись з турагентством їм було запропоновано інший рейс, який відбудеться за три дні, але за додаткову

плату. Чи мав рацію в цьому випадку турагент? Яка відповідальність передбачена законодавством за прострочення надання послуги з боку турагента (туроператора)?

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 59 % (64 год.) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (108 год.). У ході самостійної роботи студент має стати активним учасником навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС вмістить: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних, семінарських; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань

державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності				
<i>Тема 1.</i> Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Правові засади та механізм державного регулювання туристичної діяльності"	4	Експрес-опитування	Основна : [1; 3; 5; 33; 34; 43 – 45]. Додаткова : [49 – 53]
<i>Тема 2.</i> Суб'єкти туристичних відносин	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до практичного завдання "Визначення основних видів діяльності туристичного підприємства та їхнього відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"	8	Презентація матеріалів. Експрес-опитування	Основна : [4; 14 – 16; 18; 20; 22; 25; 27; 29; 37; 41]. Додаткова : [68]
<i>Тема 3.</i> Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до практичного завдання "Легалізація діяльності туристичного підприємства"	8	Презентація матеріалів. Експрес-опитування	Основна [4; 15; 16; 23; 25; 29; 47]. Додаткова : [58 – 60; 68]
<i>Тема 4.</i> Договірні відносини в сфері туризму	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичного завдання "Порядок укладання договорів з контрагентами та їх відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"	4	Презентація матеріалів. Експрес-опитування	Основна: [4; 14; 18; 22; 26; 43]. Додаткова: [52; 62]
<i>Тема 5.</i> Туристичні формальності та безпека туризму	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Захист інтересів українських туристів за межами України"	4	Експрес-опитування Тестування	Основна : [4; 26; 43]. Додаткова : [51; 62; 63]

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Особливості порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну іноземців та осіб без громадянства". Підготовка до колоквиуму	4	Експрес-опитування Письмова контрольна робота за темами 1 – 6	Основна : [4; 15; 25; 26; 43]. Додаткова : [51; 62; 63]
Усього за модулем 1		32		
Змістовий модуль 2				
Правове регулювання окремих аспектів і видів туристичної діяльності				
Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до практичного завдання "Укладання договорів страхування та оформлення страхових полісів"	8	Захист індивідуального завдання	Основна : [4; 17; 24 ; 28 ; 29; 47]. Додаткова : [67; 68]
Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Світовий досвід правового регламентування розвитку сільського туризму"	4	Експрес-опитування Тестування	Основна : [3; 8; 19; 20; 29; 32; 33; 38]. Додаткова : [63; 65; 66]
Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності туризму	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Особливості оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні"	4	Експрес-опитування Тестування	Основна : [7; 13]. Додаткова : [65; 67]
Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Особливості проведення державного контролю в туризмі"	2	Експрес-опитування. Тестування	Основна : [4; 7; 9; 10; 29; 41; 47]. Додаткова: [49; 50; 51; 67]
Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою; вирішення практичних ситуацій з оцінювання правомірності поведінки суб'єктів туристичної діяльності, виявлення правопорушень і встановлення відповідальності	2	Експрес-опитування. Тестування	Основна : [4; 7; 9; 10 ; 12; 13; 17; 41; 47]. Додаткова : [67; 68]

1	2	3	4	5
Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Правові основи євроінтеграційних процесів України та адаптація законодавства до норм Європейського Союзу". Підготовка до колоквиуму	4	Презентація матеріалів. Письмова контрольна робота за темами 7 – 12	Основна : [35; 43 – 45]. Додаткова : [57; 61 ; 62; 63].
Усього за змістовим модулем 2		24		
Підготовка до екзамену		8		
Усього		64		

7.1. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання (ІЗ) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у ході вирішенні конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами і звітністю підприємства.

ІЗ з навчальної дисципліни видається студенту викладачем на початку вивчення кожного семінару. ІЗ виконується самостійно студентом, який має надати ІЗ для перевірки наприкінці семінару, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінка з виконання ІЗ враховується під час виставлення загальної оцінки з дисципліни.

ІЗ складається з двох частин: теоретичної та практичної.

Тематика теоретичної частини ІЗ має носити проблемний характер. Студент має право самостійно обрати тему та зміст роботи з обов'язковим її узгодженням з викладачем. У протилежному випадку тема має бути запропонована викладачем (варіанти тем наведено далі).

У процесі виконання ІЗ студент має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланням на використання певної інформації з них у тексті роботи. Водночас робота має носити творчий характер і бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі.

Індивідуальне завдання складається з титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків до індивідуального завдання (за необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи (може складатися з декількох підрозділів) має містити характеристику сучасного стану проблеми, опис нормативної бази, погляди різних авторів на цю проблему, позитивні та негативні наслідки проблеми.

Висновки мають містити обґрунтовані узагальнення студента щодо досягнення мети роботи, можливо рекомендації до вдосконалення діяльності підприємства.

Практична частина складається з ситуаційного завдання, вирішення якого має супроводжуватися обґрунтованими висновками.

Обсяг ІЗ повинен становити у друкованому варіанті 10 – 15 сторінок. Орієнтовно кількість сторінок у розділах: вступ – 1 с.; основна частина – 8 – 12 с.; висновки – 1 – 2 с.

Список використаної літератури необхідно скласти у певному порядку: спочатку наводяться законодавчі та нормативні акти, статистичні довідники, потім загальна і спеціальна література за алфавітом.

7.1.1. Тематика ІЗ

1. Регулювання туристичної діяльності нормами українського права.
2. Місце "туристичного права" в системі права України.
3. Норми "міжнародного туристичного права": загальна характеристика.
4. Міжнародні організації у сфері туризму.
5. Міжнародні договори України в галузі туризму. Участь України в міжнародних туристичних організаціях.
6. Досвід Європи у створенні єдиного туристичного простору. Шенгенська угода.
7. Діяльність Всесвітньої туристичної організації (ВТО) з регулювання у сфері туризму.
8. Манільська декларація зі світового туризму.
9. Державне регулювання туристичної діяльності.
10. Державна програма розвитку туризму. Мета й основні її завдання.
11. Законодавство України про туризм.
12. Поняття "туризм". Організаційні форми туризму.
13. Туристичні відносини. Їхні учасники.

14. Державне регулювання спортивного туризму.
15. Державне регулювання дитячого та молодіжного туризму.
16. Державне регулювання екологічного (зеленого) туризму.
17. Державне регулювання сільського туризму.
18. Організація туристичної діяльності.
19. Ліцензування туристичної діяльності.
20. Стандартизація та сертифікація в туристичній діяльності.
21. Страхування у сфері туристичної діяльності.
22. Організація безпеки туризму.
23. Загальна характеристика туроператорської та турагентської діяльності.
24. Особливості укладання договорів під час здійснення туристичної діяльності.
25. Правова природа договору на туристичне обслуговування.
26. Готельне обслуговування. Договір на готельне обслуговування.
27. Права та обов'язки туриста – іноземного громадянина.
28. Правове регулювання порядку виїзду, в'їзду та перебування в Україні.
29. Оформлення візових документів іноземцями та особами без громадянства для в'їзду в Україну.
30. Особливості візового режиму деяких країн.
31. Паспортно-візові формальності для виїзду за кордон громадян України.
32. Безвізовий і спрощений порядок в'їзду українських туристів в окремі країни.
33. Особливості проведення туристичних подорожей з молоддю.
34. Органи, які здійснюють контроль за діяльністю у сфері туризму.
35. Відповідальність за порушення законодавства у сфері туризму.

7.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності

1. Визначте мету та завдання державного регулювання і правового забезпечення туристичної діяльності.
2. Охарактеризуйте етапи становлення та розвитку законодавства про туризм.

3. Дайте визначення поняттю державного регулювання туристичної діяльності.

4. Наведіть класифікацію нормативно-правових актів, що регламентують туристичну діяльність в Україні.

5. Охарактеризуйте загальні та спеціальні нормативно-правові акти в туризмі.

6. Назвіть міжнародно-правові норми в сфері туризму.

Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин

1. Охарактеризуйте правовий статус суб'єктів туристичної діяльності.

2. Назвіть органи загальної та спеціальної компетенції, що здійснюють державне регулювання в сфері туризму.

3. Охарактеризуйте громадські туристичні організації: правовий статус, правові засади створення та функціонування.

4. Визначте коло суб'єктів туристичних відносин.

5. Назвіть суб'єктивні права і юридичні обов'язки туристів.

6. Визначте юридичну відповідальність суб'єктів туристичних відносин.

Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності

1. Який порядок реєстрації суб'єктів туристичної діяльності?

2. Які існують способи та форми припинення підприємницької діяльності?

3. Охарактеризуйте порядок ліквідації у зв'язку з визнанням суб'єкта банкрутом. Розкрийте порядок задоволення вимог кредиторів.

4. Охарактеризуйте поняття та правове значення ліцензійних умов тур операторської діяльності.

5. Розкрийте порядок та підстави анулювання ліцензії.

6. Визначте та проаналізуйте методи стандартизації.

7. Охарактеризуйте об'єкти та суб'єктів стандартизації в сфері туризму.

Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму

1. Визначте поняття договору.

2. Які функції договору?

3. Охарактеризуйте порядок укладання агентських договорів між туроператором та турагентом.

4. Яка встановлена відповідальність за порушення умов агентського договору?
5. Розкрийте правову природу договору на туристичне обслуговування.
6. Охарактеризуйте договір на готельне обслуговування.
7. Договір на екскурсійне обслуговування.

Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму

1. Визначте поняття безпеки в туризмі.
2. Які функції та повноваження органів державної влади щодо забезпечення безпеки туристів?
3. Наведіть міжгалузеві програми забезпечення захисту та безпеки туристів.
4. Які існують види ризиків у сфері туризму? Назвіть правові заходи їх запобігання.
5. Охарактеризуйте фінансові гарантії відповідальності туроператора та турагента як запобіжний захід фінансової безпеки.
6. Розкрийте заходи із захисту інтересів українських туристів за межами України.

Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму

1. Наведіть документи, що надають право громадян на виїзд з України та в'їзд в Україну.
2. Наведіть підстави для обмежень у праві виїзду громадян України за кордон.
3. Розкрийте особливості в'їзду в Україну, виїзду з України та транзитного проїзду іноземців та осіб без громадянства.
4. Які особливості в'їзду в Україну, виїзду із України та перебування в Україні осіб, що мають подвійне громадянство?
5. Дайте визначення поняттю "віза". Охарактеризуйте види та типи віз.
6. Наведіть підстави для відмови в оформленні віз та їхнє анулювання.
7. Охарактеризуйте порядок оформлення візових документів для в'їзду в Україну іноземців та осіб без громадянства.

Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності

1. Розкрийте поняття страхового полісу в туризмі за законодавством України.
2. Охарактеризуйте договір страхування в туризмі.
3. Охарактеризуйте основні види страхування в туризмі.
4. Визначте правові підстави визнання договору страхування недійсним.
5. Розкрийте порядок укладання договору страхування.
6. Що таке франшиза та як вона впливає на розмір страхового відшкодування.

Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму

1. Охарактеризуйте основні види туризму за законодавством України.
2. Правові підстави здійснення морських круїзів.
3. Розкрийте поняття договору морського перевезення пасажирів.
4. Розкрийте правову природу договору морського круїзу. Який порядок здійснення річкових круїзів?
5. Назвіть нормативно-правові акти, які регламентують порядок надання послуг в сфері сільського туризму в Україні.
6. Розкрийте зміст поняття сільський туризм відповідно національним та міжнародним нормам.
7. Охарактеризуйте європейський досвід правового регулювання розвитку сільського туризму.

Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності

1. Визначте принципи оподаткування в Україні.
2. Які види податків встановлені для суб'єктів туристичної діяльності?
3. Розкрийте порядок оподаткування туристичних послуг податком на додану вартість.
4. Охарактеризуйте базу оподаткування та ставку податку на додану вартість.
5. Розкрийте облік податку на прибуток.

6. Назвіть суб'єкти туристичної діяльності, щодо яких застосовується спрощена система оподаткування.

7. Яка встановлена ставка єдиного податку фізичних і юридичних осіб?

Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності

1. Охарактеризуйте загальні правила здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності.

2. Які органи здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів господарювання в сфері туризму?

3. Назвіть види державного контролю в туризмі.

4. Який орган має повноваження здійснювати контроль за додержанням ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності?

5. Охарактеризуйте правові засади провадження контролю за здійсненням туристичного супроводу.

6. Розкрийте особливості перевірок суб'єктів туристичної діяльності державними органами у сфері захисту прав споживачів.

Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності

1. Визначте поняття й ознаки юридичної відповідальності.

2. Наведіть функції та форми відповідальності.

3. Наведіть підстави притягнення до відповідальності. Які правопорушення у сфері туризму тягнуть за собою настання кримінальної відповідальності?

4. Який порядок відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства у галузі туристичної діяльності?

Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму

1. Наведіть та охарактеризуйте нормативно-правові акти України щодо європейської інтеграції.

2. Які напрями співробітництва в галузі туризму визначені Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами?

3. Розкрийте основний зміст угоди про партнерство і співробітництво між Україною і ЄС та їхніми державами-членами.

4. Які існують проблеми адаптації законодавства України до законодавства ЄС?

5. Розкрийте вплив громадянського суспільства на євроінтеграційні процеси в Україні.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні та групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:

індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 8.1 і 8.2).

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці;

підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності ухвалювати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набутті навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Таблиця 8.1

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Тема 1.</i> Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	Лекція проблемного характеру з питання "Мета та завдання державного регулювання та правового забезпечення туристичної діяльності", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Суб'єкти туристичних відносин	Міні-лекція з питання "Правовий статус суб'єктів туристичної діяльності та туристів", банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності.	Лекція проблемного характеру з питання "Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Договірні відносини в сфері туризму	Міні-лекція з питання "Правові аспекти договірних відносин між туроператорами, турагентами та страховими компаніями", банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Туристичні формальності та безпека туризму	Лекція проблемного характеру з питання "Визначення безпеки в туризмі. Функції органів державної влади та суб'єктів туристичної діяльності в забезпеченні безпеки туристів"
<i>Тема 6.</i> Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму	Лекція проблемного характеру з питання "Порядок виїзду з України, в'їзду та перебування в Україні іноземців і осіб без громадянства", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 7.</i> Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності	Лекція проблемного характеру з питання "Основні види страхування та особливості правового регулювання в туризмі"
<i>Тема 8.</i> Особливості правового регулювання окремих видів туризму	Лекція проблемного характеру з питання "Європейський досвід правового регламентування розвитку сільського туризму"

1	2
<i>Тема 9.</i> Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності	Міні-лекція з питання "Загальні принципи та види оподаткування туристичної діяльності", банки візуального супроводу
<i>Тема 10.</i> Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	Міні-лекція з питання "Перевірки суб'єктів туристичної діяльності державними органами у сфері захисту прав споживачів"
<i>Тема 11.</i> Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	Міні-лекція з питання "Відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства у галузі туристичної діяльності", банки візуального супроводу
<i>Тема 12.</i> Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	Лекція проблемного характеру з питання "Міжнародні договори України в галузі туризму. Участь України в міжнародних туристичних організаціях"

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо досліджені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу та характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів і узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх студентів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу цієї теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їхню селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для демонстрації певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного студента, так і колективними, тобто виступи двох та більше студентів.

Метод Дельфі використовується з метою досягнення консенсусу в експертних оцінках і передбачає надання можливості висловити свої думки групі експертів, що працюють індивідуально в різних місцях. Під час вибору управлінського рішення за цим методом академічну групу розділяють, наприклад, на п'ять малих груп. Чотири групи є робочими, вони розробляють і ухвалюють управлінське рішення, а п'ята група є експертною. Аналіз та варіанти управлінських рішень робочих груп усереднюються цією групою. Експертна група може бути поділена за спеціалізаціями.

Комп'ютерна симуляція (гра) – це метод навчання, що спирається на використання спеціальних комп'ютерних програм, за допомогою яких можливе віртуальне моделювання бізнес-процесу. Студенти можуть змінювати параметри й дані, ухвалювати рішення та аналізувати наслідки таких рішень. Метою використання цього методу є розвиток системного мислення студентів, їхніх здібностей до планування, формування вмінь розпізнавати й аналізувати проблеми, порівнювати та оцінювати альтернативи, ухвалювати оптимальні рішення й діяти в умовах обмеженого часу.

Метод сценаріїв полягає в розробленні ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності</i>	<i>Семінарського заняття. Тема: "Правові засади та механізм державного регулювання туристичної діяльності"</i>	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин</i>	<i>Завдання 2. "Визначення основних видів діяльності туристичного підприємства та їхнього відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі
<i>Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності</i>	<i>Завдання 3. Створення туристичного підприємства</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки
<i>Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму</i>	<i>Семінарського заняття. Тема: "Захист інтересів українських туристів за межами України"</i>	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності</i>	<i>Завдання 5. Укладання договорів страхування та оформлення страхових полісів</i>	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі, комп'ютерна симуляція, метод сценаріїв, презентації

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи містять:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою

набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з цієї навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях;

активна участь у виконанні практичних завдань;

активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;

захист індивідуального та комплексного розрахункового завдання;

перевірка есе за заданою тематикою;

проведення поточного тестування;

проведення письмової контрольної роботи;

експрес-опитування;

проведення диктанту за лекційним матеріалом.

Модульний контроль з цієї навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену. **Семестрові екзамени** – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Письмова контрольна робота проводиться 2 рази за семестр і містить практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина та міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію й оброблення, самореалізація на практичних і семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичну та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;
використання методів порівняння, узагальнення понять і явищ;
оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань і компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму навчальної дисципліни та передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (табл. 2.1).

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складається із 4 практичних ситуацій, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет включає одне стереотипне, два діагностичних та одне евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент **не може бути допущений** до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює

або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної *"Відомості обліку успішності"*.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: *"60 і більше балів – зараховано"*, *"59 і менше балів – не зараховано"* та заноситься у *залікову "Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: *"зараховано"* – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо *"не зараховано"*, тоді декан факультету пропонує студенту повторно вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Зразок екзаменаційного білета

Форма № Н-5.05

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній ступінь "бакалавр"

Спеціальність: "Туризм". Семестр IV

Навчальна дисципліна "Правове регулювання туристичної діяльності"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (евристичне). Розробити заявку на бронювання туристичних послуг в межах України або у безвізові країни.

У заявці необхідно вказати: назву країни або міста (назву маршруту); дату та термін подорожі; необхідний транспорт; харчування; клас проживання; необхідність трансферу; інші послуги.

Завдання 2 (евристичне). Розробити договір на туристичне обслуговування між туристичною фірмою та клієнтом для подорожі у країну, що вимагає відкриття візи.

Завдання 3 (діагностичне). У зв'язку з діловою поїздкою до Одеси підприємець Семенов зупинився в чотиризірковому готелі, в одномісному номері. Після розміщення він виявив, що кондиціонер у номері не справний. Семенов звернувся до адміністрації готелю і зажадав усунення цього недоліку. Проте кондиціонер був відремонтований лише наступного дня. Через високу температуру в номері у Семенова піднявся артеріальний тиск у зв'язку з чим він не зміг провести ділову зустріч з партнерами та зазнав значних матеріальних збитків. Підприємець зажадав відшкодування йому усіх збитків, включно з упущеною вигодою. Адміністрація готелю відмовилася платити, посилаючись на усунення недоліку своєчасно.

Чи правомірні вимоги підприємця Семенова до адміністрації готелю? Чи може Семенов вимагати відшкодування йому морального збитку від адміністрації готелю? На підставі яких нормативно-правових актів буде вирішена суперечка?

Завдання 4 (розрахункове). Розрахуйте розмір страхової премії та складіть страховий поліс для туристичної поїздки 1 особи в Німеччину на 8 днів.

Затверджено на засіданні
кафедри туризму ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20___р.

Зав. кафедри _____ Екзаменатор _____
(підпис) (підпис)

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їхнього розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (7 балів):

3 бал – за правильність алгоритму укладання документу;

3 бал – за повноту елементів (суттєвих умов) документу;

0,5 бала – за охайність подання результатів;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку

Завдання 2 (8 балів):

4 бали – за правильність алгоритму укладання договору;

3 бали – за повноту наведення суттєвих умов договору;

0,5 бала – за охайність подання результатів;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку

Завдання 3 (10 балів):

3 бали – за правильне визначення та використання нормативно-правових актів у вирішенні конкретної ситуації;

6 бали – за наявність аргументованих пояснень щодо розв'язання задачі;

0,5 бала – за охайність подання результатів;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 4 (15 балів)

4 бали – за правильність обрання опцій для заповнення страхового полісу;

4 бали – за повноту надання інформації, що повинна міститися у страховому полісі;

3 бали – за правильність проведених розрахунків (розрахунок страхової суми);

3,5 бала – за охайність подання результатів (заповнення страхового полісу);

0,5 – за наявність і ґрунтовність висновку.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання	Рівень сформованості компетентностей					
				Форми контролю	Макс. бал				
1	2	3	4	5	6				
Змістовний модуль 1. Загальні засади правового регулювання туристичної діяльності					30				
ПРД 1	Здатність формувати склад правового забезпечення туристичної галузі	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5	
				2	Практичне заняття	Завдання 1. "Аналіз міжнародної і національної нормативно-правової бази туристичної діяльності" Семінарське заняття "Правові засади та механізм державного регулювання туристичної діяльності"	Презентація результатів самостійної роботи	2	
						Активна участь в обговоренні	0,5		
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми "Правові засади та механізм державного регулювання туристичної діяльності"	Перевірка домашніх завдань	–		
			4	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин	Робота на лекції	0,5
					2	Практичне заняття	Завдання 2. "Визначення основних видів діяльності туристичного підприємства та їх відображення в програмному комплексі "Overia-tourism"	Презентація результатів самостійної роботи	2
	СРС	8	Підготовка до занять	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання звіту та формування презентації	Перевірка домашніх завдань	–			
		5-6	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5	
	2			Практичне заняття	Завдання 3. "Легалізація діяльності туристичного підприємства"	Презентація результатів самостійної роботи	2		
						Активна участь у роботі	0,5		

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6		
Здатність до застосування законодавства в процесі організації туристичної діяльності	5-6	СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних завдань щодо державної реєстрації суб'єктів господарювання	Перевірка домашніх завдань	-	
			2	Лекція	Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5	
		Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань щодо використання законодавчої бази України з питань державної реєстрації, ліцензування та сертифікації діяльності в сфері туризму	Презентація результатів самостійної роботи	2	
						Активна участь у виконанні завдань	0,5	
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до практичного завдання Виконання практичних завдань щодо державної реєстрації, ліцензування та сертифікації суб'єктів туристичної діяльності	Перевірка домашніх завдань	-	
	Здатність до застосування законодавчих актів в процесі укладання, виконання договорів в туризмі	7	Ауд.	1	Лекція	Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму	Робота на лекції	0,5
				1	Практичне заняття	Завдання 4. Порядок укладання договорів з контрагентами та їхнє відображення в програмному комплексі "Ove-ria-tourism"	Активна участь у виконанні завдань	0,5
					Презентація результатів самостійної роботи	2		
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вирішення ситуаційних завдань щодо питань укладання договорів в процесі здійснення туристичної діяльності з використання законодавчої бази України	Перевірка домашніх завдань	-	
		Здатність до визначення правових засад організації безпеки туристичних подорожей	7	Ауд.	1	Лекція	Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму	Робота на лекції
1	Практичне заняття				Семінарське заняття "Захист інтересів українських туристів за межами України". Вирішення практичних завдань щодо використання законодавчої бази України з питань безпеки туризму	Активна участь у семінарському занятті	0,5	
СРС	4			Підготовка до занять	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Захист інтересів українських туристів за межами України"	Доповідь	3	
						Перевірка домашніх завдань	-	

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6		
Здатність до визначення і грамотного використання правових норм щодо візного та візного туризму в Україні	8	Ауд	2	Лекція	Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму	Робота на лекції	0,5	
			2	Практичне заняття	Семінарське заняття "Особливості порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну іноземців та осіб без громадянства".	Активна участь у семінарському занятті	0,5	
		СРС	4	Підготовка до занять	Колоквіум за змістовним модулем 1	Підсумкова контрольна робота	10	
					Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Особливості порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну іноземців і осіб без громадянства". Підготовка до колоквіуму	Перевірка домашніх завдань	–	
Змістовний модуль 2. Правове регулювання окремих аспектів і видів туристичної діяльності						30		
ПРТД 2	Здатність до визначення і грамотного використання правових норм в процесі укладання договорів страхування	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Завдання 5. Укладання договорів страхування та оформлення страхових полісів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	8	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до практичного завдання " <i>Укладання договорів страхування та оформлення страхових полісів</i> "	Презентація результатів самостійної роботи	2
	Здатність до аналізу правових засад організації деяких видів туризму	10	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Семінарське заняття "Світовий досвід правового регламентування розвитку сільського туризму"	Активна участь у семінарському занятті	0,5
			СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Світовий досвід правового регламентування розвитку сільського туризму"	Доповідь	3
					Перевірка домашніх завдань			

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6		
Здатність до визначення правових засад оподаткування туристичної діяльності	11	Ауд.	1	Лекція	Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5	
			1	Практичне заняття	Семінарське заняття "Особливості оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні"	Активна участь у семінарському занятті Доповідь	0,5 2	
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , "Особливості оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні"	Перевірка домашніх завдань		
			Ауд.	1	Лекція	Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5
		1		Практичне заняття	Семінарське заняття "Особливості проведення державного контролю в туризмі"	Активна участь у семінарському занятті Доповідь	0,5 2	
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Особливості проведення державного контролю в туризмі"	Перевірка домашніх завдань	-	
	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Вирішення практичних ситуацій з оцінки правомірності поведінки суб'єктів туристичної діяльності, виявлення правопорушень і встановлення відповідальності	Активна участь у виконанні практичних завдань Презентація результатів самостійної роботи	0,5 2
			СРС	2	Підготовка до занять	Пошук, підбір і огляд літературних джерел за заданою тематикою; вирішення практичних ситуацій з оцінки правомірності поведінки суб'єктів туристичної діяльності, виявлення правопорушень та встановлення відповідальності	Перевірка домашніх завдань	
				Ауд.	2	Лекція	Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	Робота на лекції
	13	Ауд.	2		Практичне заняття	Семінарське заняття "Правові основи євроінтеграційних процесів України та адаптація законодавства до норм Європейського Союзу". Колоквіум за змістовним модулем 2	Активна участь у семінарському занятті Доповідь Підсумкова контрольна робота	0,5 3 10

Закінчення табл. 11.1

1	2	3	4		5	6
		СРС	4	Підготовка до занять	Підготовка до <i>семінарського заняття</i> "Правові основи євроінтеграційних процесів України та адаптація законодавства до норм Європейського Союзу", підготовка до колоквіуму	Перевірка домашніх завдань
	СЕСІЯ	Ауд.	2	Передекзаменаційні консультації	Вирішення практичних завдань на різні теми, що входять до підсумкового контролю	Підсумковий контроль
4			Екзамен	Виконання завдань екзаменаційного білету		
СРС		2	Підготовка до екзамену	Повторення матеріалів змістовних модулів		
Всього годин			108	Загальна максимальна кількість балів по дисципліні		100
з них						
<i>аудиторні</i>			44	<i>поточний контроль:</i>		60,00
<i>самостійна робота</i>			64	<i>підсумковий контроль:</i>		40,00

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Теми змістовного модулю		Лекції	Практичні	Доповідь	Завдання за темами	Колоквіум	Разом
1		2	3	4	5	6	7
ЗМ 1	Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності	0,5	0,5	–	2	10	30
	Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин	0,5	0,5	–	2		
	Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності	1	1	–	4		
	Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму	0,5	0,5	–	2		
	Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму	0,5	0,5	3	–		
	Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму	0,5	0,5	–	–		

1		2	3	4	5	6	7
ЗМ 2	Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності	0,5	0,5	–	2	10	30
	Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	0,5	0,5	3	–		
	Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності	0,5	0,5	2	–		
	Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	0,5	0,5	2	–		
	Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	0,5	0,5	–	2		
	Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	0,5	0,5	3	–		
Разом за модулями		6,5	6,5	13	14	20	60
Екзамен							40
Усього							100

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Таблиця 11.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістовного модулю		Лекції	Практичні	Доповідь	Завдання за темами	Колоквіум	Разом	
1		2	3	4	5	6	7	
ЗМ 1	Тема 1	3 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	3
	Тема 2	4 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	3
	Тема 3	5 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	3
		6 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	3
	Тема 4	7 тиждень	1	1	3	2	–	4
	Тема 5							
	Тема 6	8 тиждень	0,5	0,5	–	–	10	11

Закінчення табл. 11.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗМ 2	Тема 7	9 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	3
	Тема 8	10 тиждень	0,5	0,5	3	–	–	4
	Тема 9	11 тиждень	1	1	4	–	–	6
	Тема 10							
	Тема 11	12 тиждень	0,5	0,5		2	–	3
	Тема 12	13 тиждень	0,5	0,5	3	–	10	14
Разом за модулями			6,5	6,5	13	14	20	60
Екзамен								40
Усього								100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Біль М. Механізм державного управління туристичною галуззю (регіональний аспект) : наукова розробка / М. Біль, Г. Третяк, О. Крайник. – Київ : НАДУ, 2009. – 40 с.

2. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: / М. Борушак. – Львів : ІРД НАН України, 2006. – 12 с.

3. Вахмистров В. П. Правовое обеспечение туризма / В. П. Вахмистров, С. И. Вахмистрова. – Санкт-Петербург : Изд. Михайлова В. А., 2005. – 288 с.

4. Господарський кодекс України // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – С. 303.

5. Державне регулювання економіки / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін. – Київ : КНЕУ, 2000. – 146 с.

6. Державне управління регіональним розвитком України : монографія / за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2010. – 288 с.

7. Кодекс Украины об административных правонарушениях: научно-практический комментарий. – Харьков : Одиссей, 2003. – 880 с.

8. Кодекс торговельного мореплавства від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47 – С. 349

9. Конституція України // Відомості Верховної Ради. – 1996. – №30. – С. 141.

10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131.

11. Мацола В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України : монографія / В. І. Мацола ; Ін-т регіон. дослідж. НАН України. – Львів, 1997. – 74 с.

12. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38 – 39. – С. 288.

13. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Верховна рада України. Офіц. вид. – К. : Парлам. вид., 2011. – 268 с.

14. Про стандартизацію і сертифікацію : Декрет Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 р. № 46-93 // Відомості Верховної Ради України. –1993. – № 27. – С. 289.

15. Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – С. 263.
16. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні : Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – С. 232.
17. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII // Голос України. – 1991. – №30.
18. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – С. 158.
19. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 50. – С. 435.
20. Про особисте селянське господарство : Закон України від 15.05.2003 р. № 742 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 29. – Ст. 232
21. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XI // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
22. Про підтвердження відповідності : Закон України від 17.05.2001 р. № 2406-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – 32. – Ст. 169.
23. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №29. – Ст. 377.
24. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України від 21.01.1994 р. № 3857-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 18. – Ст. 101.
25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI // Урядовий кур'єр. – 2011. – №208. – Ст. 179.
26. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – С. 502.
27. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII // ВВР України. – 2014. – № 31. – С. 1058.

28. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – С. 78.

29. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – С. 31.

30. Про затвердження Державної цільової екологічної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 р. № 1376. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 93. – С. 26.

31. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2009 р. № 554 // Урядовий кур'єр. – 2009 – № 115. – С. 27.

32. Про затвердження Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007 – 2011 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.11.2006 р. № 1594 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 46. – С. 45.

33. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 р. № 1158 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 73. – С. 7.

34. Про затвердження Державної програми "Золота підкова Черкащини" на 2006-2009 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2006 р. № 671 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 20. – С. 120.

35. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 70. – С. 23.

36. Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р. № 297 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 11. – С. 170.

37. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 р. № 803 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 58. – С. 76.

38. Про затвердження Державної програми відпочинку та оздоровлення дітей на період до 2008 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2003 р. № 33 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 3. – С. 106.

39. Правила оформлення віз для в'їзду в Україну транзитного проїзду через її територію : Постанова Кабінету Міністрів України від 1.06.2011 р. № 228 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 117.

40. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 р. № 150 // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 44.

41. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 р. № 991 // Офіційний вісник України. – 2015. – №97. – С. 11.

42. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 року : монографія / А. Б. Аваков, В. С. Пономаренко, В. М. Бабаєв та ін. – Харків : Видавничий Дім "ІНЖЕК", 2008. – 352 с.

43. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 24. – С. 203.

44. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 18.06. 2007 року // Відомості Верховної Ради України – 2008. – № 10. – С. 312.

45. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони // Офіційний вісник України. – 2014. – №75. – С.83.

46. Холловой Дж. К. Туристический бизнес / Дж. К. Холловой, Н. Тейлор; пер. с англ. изд. – Киев : Знание, 2007. – 798 с.

47. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV // ВВР України. – 2003. – N40 – 44. – С.356.

48. Школа І. М. Менеджмент туристичної індустрії / І. М. Школа ; за ред. проф. І. М. Школи. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. – 224 с.

12.2. Додаткова

49. Давиденко Л. І. Державне регулювання сфери туризму на обласному рівні : автореф. дис. на здобуття канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 "Механізми державного управління" / Л. І. Давиденко. – Донецьк, 2006. – 20 с.

50. Державне регулювання економіки / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка та ін. ; за ред. докт. екон. наук, проф., акад. АН Вищ. школи України І. Р. Михасюка ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Укр. технології, 1999. – 504 с.

51. Дідівська Л. Державне регулювання економіки / Л. Дідівська, Л. Головка. – К. : Знання-Прес, 2000. – С.148. – Бібліограф. : с. 142–145.

52. Козловський Є. В. Державне регулювання в галузі туризму: становлення та розвиток в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 "Механізми державного управління" / Є. В. Козловський. – Київ, 2008. – С. 20.

53. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – Київ : Атіка, 2003. – 576 с.

54. Стратегія розвитку Львівщини до 2015 року : затв. рішенням сесії Львівської обласної ради від 13.03.2007 р. № 193 / заг. керівництво В. А. П'ятак ; наук. ред. М. І. Долішній, С. О. Матковський ; Львів. обл. рада ; Львів. обл. держ. адмін. – Львів : Укр. технології – 2007. – С.15 –20.

12.3. Інформаційні ресурси

55. Treaty of Lisbon [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.eu/Lisbon_treaty/index_en.htm

56. Афінівська конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу 1974 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_094

57. Договір про Європейський Союз (Маастрихтський договір) підписаний 07.02.1992 р., набув чинності 01.11.1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_029

58. ДСТУ 3862-99 "Громадське харчування. Терміни та визначення" і ДСТУ 4281:2004 "Заклади ресторанного господарства. Класифікація" [Електронний ресурс]. / Держтуризмкурортів. – [Київ, 2009]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

59. ДСТУ 4268:2003 "Засоби розміщування. Загальні вимоги" [Електронний ресурс]. / Держтуризмкурортів. – [Київ, 2009]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

60. ДСТУ 4269:2003 "Послуги туристичні. Класифікація готелів" [Електронний ресурс]. / Держтуризмкурортів. – [Київ, 2009]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

61. Договор о реализации Шенгенского соглашения между представителями стран Экономического Союза Бенилюкс, Федеративной Республикой Германия и Французской Республикой от 14 июня 1985

года о постепенном упразднении пограничного контроля на общих границах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/987_005

62. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень (Варшавська конвенція 1929 року з відповідними змінами і доповненнями), набула чинності для колишнього СРСР 15 листопада 1959 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_181

63. Конвенція про договір міжнародних автомобільних перевезень пасажирів і багажу 1973 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_845

64. Обласна асоціація місцевих рад: Структура облради: Львівська обласна рада [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oblrada.lviv.ua/oarm.php.

65. Офіційний сайт Держкомстату України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

66. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. – Режим доступу : www.unwto.org.

67. Рейтинг регіонів за основними показниками ліцензіатів (туроператорами та турагентами) України за 2007 рік (ф. №1 Тур): Статистика: Державна служба туризму і курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.tourism.gov.ua.

68. Сервер Верховной Рады Украины. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

69. Туристическая библиотека. – Режим доступу : www.tourlib.columb.net.ua.

12.4. Методичне забезпечення

70. Брусильцева Г.М. Робоча програма з навчальної дисципліни "Правове регулювання туристичної діяльності" [Електронний ресурс] / Г. М. Брусильцева. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3579>.

71. Єрмаченко В.Є., Брусильцева Г.М. Правове регулювання туристичної діяльності: конспект лекцій [Електронний ресурс] / Г. М. Брусильцева. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3579>.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Правове регулювання туристичної діяльності" за Національною рамкою кваліфікацій України

55

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності					
Формувати склад правового забезпечення туристичної галузі	Основні поняття теорії держави та права, концепцію системи правового регулювання туризму в Україні структури національної системи права	Знання основного переліку нормативно-правових актів, що регулюють туристичну діяльність в Україні	Знаходити в системі законодавства нормативно-правові акти для вирішення конкретної юридичної ситуації	Презентувати вирішення конкретних завдань з використанням законодавства України	Відповідальність за розв'язання конкретної ситуації
Тема 2. Суб'єкти туристичних відносин					
Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність	Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність	Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність	Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність	Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність	Знання категорії "правосуб'єктність" осіб, що здійснюють туристичну діяльність
Тема 3. Організаційно-правові засади організації туристичної діяльності					
Застосовувати законодавства в процесі організації туристичної діяльності	Характеристика поняття підприємницька діяльність, її види. Поняття та порядок легалізації діяльності підприємств	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок легалізації підприємницької діяльності	Знаходити правові норми для вирішення конкретних ситуацій, що виникають в процесі організації діяльності туристичного підприємства	Презентувати результати вирішення юридичних ситуацій, пов'язаних із легалізацією туристичних підприємств	Відповідальність за розв'язання конкретної юридичної ситуації, пов'язаної із процесом організації туристичної діяльності

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму					
Застосовувати законодавчі акти в процесі укладання, виконання договорів в туризмі	Сутність понять "договір", договір на туристичне обслуговування, агентський договір, договір комерційної концесії, оферта, сторони договору	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок укладання договорів на туристичне обслуговування	Практично застосовувати правові норми, які стосуються порядку укладання договорів на туристичне обслуговування, агентських договорів	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні ситуацій, пов'язаних із укладанням договорів на туристичне обслуговування	Відповідальність за розв'язання конкретної юридичної ситуації, пов'язаної із укладанням договорів на туристичне обслуговування
Тема 5. Туристичні формальності та безпека туризму					
Визначати правові засади організації безпеки туристичних подорожей	Сутність понять "туристичні формальності", "митні формальності", "санітарні формальності", "безпека туризму"	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок організації безпеки в туризмі	Практично застосовувати правові норми, які стосуються організації безпечних подорожей	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні ситуацій, пов'язаних із організацією безпеки туристичних послуг	Відповідальність за розв'язання конкретної юридичної ситуації, пов'язаної із організацією безпеки туристичних послуг
Тема 6. Правове регулювання порядку виїзду з України та в'їзду в Україну з метою туризму					
Здатність до визначення і грамотного використання правових норм щодо виїзного та в'їзного туризму в Україні	Вимоги до порядку виїзду з України, в'їзду та перебування в Україні громадян України, іноземців та осіб без громадянства	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок виїзду з України, в'їзду та перебування в Україні громадян України, іноземців та осіб без громадянства	Посилатися на правові норми для вирішення ситуацій, що виникають в процесі виїзду, в'їзду та перебування в Україні громадян України, іноземців та осіб без громадянства	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні конкретних юридичних ситуацій	Відповідальність за розв'язання конкретної ситуації, пов'язаною із в'їздом, виїздом та перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні
Тема 7. Правове забезпечення страхування в туристичній діяльності					
Здатність до визначення і грамотного використання правових норм в процесі укладання договорів страхування	Сутність понять "страхування", "договір страхування". Характеристика видів страхування в туризмі: особисте та майнове страхування, страхування відповідальності	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок організації безпеки та страхування в туризмі	Практично застосовувати правові норми, які стосуються організації безпечних подорожей. Складати проект договору страхування із туристом	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні ситуацій, пов'язаних із організацією безпеки туристичних послуг та страхування туристів	Відповідальність за розв'язання конкретної юридичної ситуації, пов'язаної із організацією страхування туристів

Тема 8. Особливості правового регулювання окремих видів туризму					
Здатність до аналізу правових засад організації деяких видів туризму	Характеристика основний видів туризму відповідно до законодавства України та норм міжнародного права	Знання правових актів, що регулюють діяльність в окремих видів туризму	Практично застосовувати правові норми, які стосуються в організації різних видів туризму	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні ситуацій, що виникають в процесі надання послуг з різних видів туризму	Відповідальність за розв'язання конкретної юридичної ситуації, пов'язаної із організацією різних видів туризму
Тема 9. Правове регулювання оподаткування суб'єктів туристичної діяльності					
Здатність до визначення правових засад оподаткування туристичної діяльності	Загальні принципи та види оподаткування туристичної діяльності	Знання основних нормативно-правових актів, що регулюють порядок оподаткування туристичної діяльності	Практично застосовувати правові норми, які стосуються порядку оподаткування туристичної діяльності	Презентувати результати застосування правових норм у розв'язанні ситуацій, пов'язаних із справлянням податків	Відповідальність за розв'язання конкретної ситуації в сфері оподаткування
Тема 10. Правові засади здійснення державного нагляду(контролю) у сфері туристичної діяльності					
Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності	Здатність до усвідомлення правових засад державного контролю в сфері туристичної діяльності
Тема 11. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності					
Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності	Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності	Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності	Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності	Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності	Здатність визначати правові формальності для застосування юридичної відповідальності у разі порушення законодавства суб'єктами туристичної діяльності
Тема 12. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму					
Здатність до визначення проблем адаптації норм національного законодавства в сфері туризму до законодавства ЄС	Сутність понять "гармонізація", "директива ЄС", "міжнародний договір", "угода", "міжнародні стандарти"	Знання міжнародно-правових актів та їх змісту щодо співробітництва України з ЄС	Вміння аналізувати міжнародні угоди України з країнами ЄС щодо співробітництва в сфері туризму	Презентувати знання в галузі міжнародних норм в сфері співробітництва України з Європейським Союзом	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення у конкретній юридичній ситуації

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	8
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми та плани семінарських занять.....	15
6. Теми практичних занять	17
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	19
7. Самостійна робота.....	21
7.1. Індивідуальне завдання.....	24
7.1.1. Тематика ІЗ.....	25
7.2. Контрольні запитання для самодіагностики	26
8. Індивідуально-консультативна робота	31
9. Методи навчання	31
10. Методи контролю	35
11. Розподіл балів, які отримують студенти	41
12. Рекомендована література.....	49
12.1. Основна	49
12.2. Додаткова	52
12.3. Інформаційні ресурси.....	53
12.4. Методичне забезпечення	54
Додатки.....	55

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Робоча програма
для студентів спеціальності 242 "Туризм"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Брусільцева** Ганна Миколаївна

Відповідальний за видання *О. А. Сущенко*

Редактор *А. С. Ширініна*

Коректор *Т. А. Маркова*

План 2017 р. Поз. № 193 ЕВ. Обсяг 59 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*